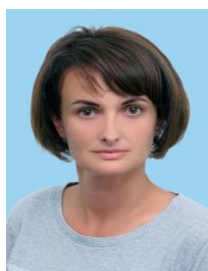

	<p>ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА ЗООВЕТЕРИНАРНА АКАДЕМІЯ</p>
<p>Знайомство з курсом</p>	<p>Внутрішні хвороби тварин II</p>

**Обов'язкова компонента освітньо-професійної програми «Ветеринарна медицина»
Спеціальність 211– «Ветеринарна медицина»
II (магістерський) освітній рівень**

Викладач: кандидат вет.наук, доцент
Маценко Олена Вікторівна

Кафедра внутрішніх хвороб тварин

Телефон - 0576357516

Електронна пошта:

Дистанційна підтримка: Moodle

АНОТАЦІЯ: «Внутрішні хвороби тварин-II» - навчальна дисципліна, яка вивчає причини виникнення, механізми розвитку, симптоми, особливості перебігу, сучасні методи діагностики, лікування і профілактики внутрішніх хвороб молодняка, птиці та хутрових звірів.

Метою курсу «Внутрішні хвороби тварин II» є формування у студентів компетентностей:

- розуміти основні причини хвороб внутрішніх органів та факторів, що сприяють їх виникненню;
- розуміти розвиток патогенезу за внутрішніх хвороб тварин;
- уміти поставити діагноз хвороби, у тому числі за субклінічного перебігу на основі даних анамнезу, результатів клінічного, лабораторного та інших спеціальних методів дослідження хворих тварин
- аналізувати зміни різних показників біологічних рідин (крові, сечі, калу) з метою глибокого проникнення в суть патологічного процесу та діагностування внутрішніх хвороб, контролю за їх розвитком та виявленням прогнозу;

Курс «Внутрішні хвороби тварин II» пов'язаний природничо-науковими дисциплінами. Після його вивчення фахівець має володіти технікою застосування основних та спеціальних методів дослідження та надання лікувальної допомоги тваринам, виконувати лабораторні методи дослідження біологічних рідин (крові, сечі, калу, аналізувати одержані результати досліджень, їх причини, діагностичне і прогностичне значення діагностувати хвороби, назначати і проводити лікування, організовувати заходи щодо профілактики внутрішніх хвороб тварин, має знати лікарські та отруйні рослини, основи кормовиробництва. Для проведення диференціальної діагностики захворювань студенти повинні вміти пов'язувати вивчення навчальної дисципліни зі знаннями, одержаними під час освоєння навчальних дисциплін «Мікробіологія», «Вірусологія», «Патологічна анатомія», «Епізоотологія», «Паразитологія».

Попередні умови для вивчення курсу: засвоєння курсу анатомії, фізіології, патологічної фізіології, імунології, фармакології, біохімії, клінічної діагностики і клінічної біохімії, годівлі, зоогієни.

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВИТИ ТА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНІЙ ПРОГРАМІ

Компетентності та програмні результати навчання, які формуються при вивченні даної дисципліни .(кодування згідно освітньо-професійної програми «ветеринарна медицина» другого рівня вищої освіти за спеціальністю 211– «ветеринарна медицина» галузі знань 21 – «ветеринарна медицина» кваліфікація: магістр. лікар ветеринарної медицини):

Компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, пошуку, оброблення інформації з різних джерел. (ЗКС1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу)

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗКС2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях).

ЗК6. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні, приймати обґрунтовані рішення, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. (ЗКС7. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗКС9. Здатність приймати обґрунтовані рішення.)

ЗК7. Здатність спілкуватися з фахівцями своєї галузі (з експертами з інших галузей). (ЗКС10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами інших галузей знань/видів економічної діяльності)). ЗК8

ФК4. Здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу. (ФКС4 Здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу.)

ФК6. Здатність організовувати, проводити і аналізувати лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження (ФКС6 Здатність здійснювати відбір, пакування, фіксування і пересилання проб біологічного матеріалу для лабораторних досліджень ФКС 7 Здатність організовувати і проводити

лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження й аналізувати їх результати.)

ФК7. Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування тварин, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби (ФКС8 Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування тварин різних класів і видів, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби.)

ФК9. Здатність розробляти стратегії безпечного, санітарно-обумовленого утримання тварин. (ФКС 10 Здатність розробляти стратегії безпечного, санітарнообумовленого утримання тварин.).

ФК11. Здатність розробляти стратегії профілактики (ФКС 13 Здатність розробляти стратегії профілактики хвороб різної етіології.)

ФК19. Здатність проводити фахову діяльність в межах обраної спеціалізації (ФКС 19 Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед працівників галузі та населення.)

ФК19.1. Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування хвороб дрібних тварин. (ФКС20 Здатність організовувати, здійснювати і контролювати документообіг під час професійної діяльності.)

ФК19.3. Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування хвороб свійських та екзотичних птахів.

ФК19.4. Здатність організовувати контроль за виробництвом, зберіганням та застосуванням фармацевтичних препаратів.

Програмні результати навчання (кодування згідно освітньо-професійної програми освітньо-професійної програми «ветеринарна медицина» другого рівня вищої освіти за спеціальністю 211– «ветеринарна медицина» галузі знань 21 – «ветеринарна медицина» кваліфікація: магістр. лікар ветеринарної медицини):

ПРН 1 Відтворювати термінологію з компонентів освітньої програми (ПРНС 1 Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини.)

ПРН 6 Створювати в колективах атмосферу для обговорення нагальних питань з урахуванням професійної етики, позитивної соціальної та емоційної поведінки, поваги до етичних принципів та стандартів (ПРНС 2 Використовувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних і підприємницьких стратегій.)

ПРН 11. Готувати і формувати облікову звітність під час планування, організації та здійснення фахової діяльності. (ПРНС 18 Здійснювати облікову звітність під час фахової діяльності.)

ПРН12 Упорядковувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних та підприємницьких стратегій;

ПРН 13. Пропонувати інноваційні підходи для вирішення проблемних ситуацій професійного або соціального походження; (ПРНС 10 Пропонувати та використовувати доцільні інноваційні методи і підходи вирішення проблемних ситуацій професійного походження. ПРНС 20 Володіти спеціалізованими програмними засобами для виконання професійних завдань.)

ПРН 14. Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі, профілактики заразних і незаразних хвороб та лікування тварин, виробничих і технологічних процесах, запроваджених у підприємствах. (ПРНС 7 Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі та лікування тварин, профілактики заразних і незаразних хвороб, а також виробничих і технологічних процесів на підприємствах з утримання, розведення чи експлуатації тварин різних класів і видів.)

ПРН 17. Проводити заходи щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб дрібних тварин;

ПРН 19. Проводити заходи щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб птахів;

ПРН 20. Проводити ветеринарно-санітарну оцінку виготовлення, зберігання та переробки біологічної сировини; (ПРНС 13 Розуміти логічну послідовність дій та вміти оформляти відповідну документацію під час проведення судово-ветеринарної експертизи.)

ЧОМУ ВИ НАВЧИТЕСЬ, ЩО ОТРИМАЄТ

(Відповідність компетентностей дисципліни мевам компетентностей та програмним результатам навчання освітньо-професійної програми наведена кодами в дужках; після «/» вказана форма контролю програмних результатів навчання)

Здатність працювати з різними видами інформаційних джерел, з'ясування критеріїв оцінки перебігу хвороб незаразної етіології, методів діагностики, лікування та профілактики сільськогосподарських та домашніх тварин (ЗК1, ПРН 12, ПРН 19)/тренінг, групові завдання

Здатність спілкуватись з фахівцями інших галузей з метою отримання об'єктивної оцінки власним діям під час діагностичних та лікувально-профілактичних заходів з метою отримання рекомендацій у вирішенні складних виробничих ситуацій (ЗК 7, ФК 11, ПРН 1, ПРН 14)/тренінг, групові завдання

Здатність проводити комплекс загальних, спеціальних та інструментальних методів досліджень при постановці діагнозу з урахуванням отриманих даних клінічних та лабораторних досліджень (ЗК 2, ЗК 6, ФК 4, ФК 6, ПРН 13, ПРН 17)/індивідуальні практичні завдання , командний проект

Здатність організовувати, проводити і аналізувати лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження крові, сечі, молока, органів і тканин, умісту рубця, шлункового соку та інші біологічні субстрати організму тварин (ЗК 6, ЗК 7, ФК 11, ПРН 11, ПРН 20)/індивідуальні практичні завдання

Здатність розробляти стратегії профілактики з врахуванням етіології, патогенезу незаразних хвороб тварин, планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування тварин за хвороб незаразної етіології, поєднувати клінічні і лабораторні методи досліджень для діагностики захворювань (ФК 6, ФК 11, ПРН 6, ПРН 20 /індивідуальні практичні завдання , командний проект

Програма вивчення дисципліни реалізується через проведення лекцій, лабораторно-практичних занять та самостійної роботи студентів.

На вивчення дисципліни «Внутрішні хвороби тварин II» відведено 120 год., у тому числі лекцій - 20 год, лабораторні заняття - 54 год, самостійна робота-46 год.

Формами проміжного контролю, які оцінюються на практичних заняттях, є: аналіз проведення стану здоров'я тварин та призначення лікувально-профілактичних заходів за конкретної теми заняття (у міні-групах 3-4 студента), індивідуальний аналіз з обговоренням у групах ситуаційних задачі в умовах виробництва, вирішення тестових завдань з обговоренням плану діагностики, лікування та профілактики захворювання.

Формою підсумкової атестації є іспит.

СТРУКТУРНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ВНУТРІШНІ ХВОРОБИ ТВАРИН-II

Напряом 211 - Ветеринарна медицина

Освітньо-кваліфікаційний рівень - Магістр

Обов'язкова компонента. курс VI

СТРУКТУРНИЙ ПЛАН

Види занять та форми контролю	Обсяг за навчальним планом		Семестр
	кредит	годин	12
Всього годин по плану	4	120	120
У т.ч. аудиторних	2,5	74	74
Самостійних	1,5	46	46
Із аудиторних: лекцій	0,7	20	20
Лабораторних	1,8	54	54
	I		45
	II		45
	III		30
Іспит			+

**НАЗВА, ЗМІСТ, КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗМІСТОВИХ
МОДУЛІВ ДИСЦИПЛІНИ ТА ШИФРИ
КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВІДПОВІДНО ОСВІТНЬО-
ПРОФЕСІЙНІЙ ПРОГРАМІ**

**1. НАЗВА, ЗМІСТ, КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗМІСТОВНИХ МОДУЛІВ
ДИСЦИПЛІНИ ТА ШИФРИ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВІДПОВІДНО
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНІЙ ПРОГРАМІ**

Назва модулів та їх зміст	Шифр компетентності освітньої програми
<p style="text-align: center;">1. Хвороби молодняку.</p> <p>Вивчає класифікацію хвороб молодняку (телята, поросята, ягнята, козенята, лошата), основні симптоми та синдроми за ураження внутрішніх органів, порушення метаболізму. Вивчає основні причини виникнення захворювань молодняку, патогенез, клінічні признаки, лікування хворих тварин та профілактичні заходи.</p> <p>Компетентність дисципліни: здатність застосовувати знання з внутрішніх хвороб тварин у практичних ситуаціях (ЗК 2), здатність організовувати, проводити і аналізувати лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження крові (ЗК 6, ФК 4), поєднувати сучасну діагностику внутрішньої патології для контролю за перебігом хвороб та корекції лікування (ФК7). Здатність розробляти стратегії профілактики для ефективної протидії незаразним хворобам тварин (ФК 11). Здатність грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини (ПРН 1) Здатність упорядковувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних та підприємницьких стратегій (ПРН12)</p>	<p>ЗК 2, ЗК 6, ФК 4, ФК7, ФК 11, ПРН 1, ПРН 12</p>
<p style="text-align: center;">2. Хвороби птиці</p> <p>Вивчає класифікацію хвороб птиці, їх основні симптоми та синдроми, а саме причини виникнення захворювань дихальної, травної систем, етіологію порушення обміну речовин (канібалізм, сечокислий діатез, гіповітамінози, мікро-та макроелементози), патогенез, характерні симптоми, зміни аналізу біохімічних та морфологічних показників крові птиці, диференціальну діагностику, лікувально-профілактичні заходи.</p> <p>Компетентність дисципліни: здатність застосовувати знання з внутрішніх хвороб тварин у практичних ситуаціях (ЗК 2), здатність організовувати, проводити і аналізувати лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження крові (ЗК 6, ФК 4), поєднувати сучасну діагностику внутрішньої патології для контролю за перебігом хвороб та корекції лікування (ФК7). Здатність розробляти стратегії</p>	<p>ЗК 2, ЗК 6, ФК 4, ФК7, ФК 11, ФК19.3, ПРН 1, ПРН 12, ПРН 19</p>

<p>профілактики для ефективної протидії незаразним хворобам тварин (ФК 11). Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування хвороб свійських та екзотичних птахів (ФК19.3) Здатність грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини (ПРН 1) Здатність упорядковувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних та підприємницьких стратегій (ПРН12). Проводити заходи щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб птахів (ПРН 19)</p>	
<p style="text-align: center;">3. Хвороби хутрових звірів</p> <p>Вивчає класифікацію хвороб хутрових звірів, їх основні симптоми та синдроми. Вивчає основні причини виникнення захворювань дихальної, травної, сечовидільної, нервової, кровоносної систем, порушень метаболізму, патогенез захворювань, симптоми, диференційний діагноз та лікувально-профілактичні заходи.</p> <p>Компетентність дисципліни: здатність застосовувати знання з внутрішніх хвороб тварин у практичних ситуаціях (ЗК 2), здатність організовувати, проводити і аналізувати лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження крові (ЗК 6, ФК 4), поєднувати сучасну діагностику внутрішньої патології для контролю за перебігом хвороб та корекції лікування (ФК7). Здатність розробляти стратегії профілактики для ефективної протидії незаразним хворобам тварин (ФК 11).. Здатність упорядковувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних та підприємницьких стратегій (ПРН12).Пропонувати інноваційні підходи для вирішення проблемних ситуацій професійного або соціального походження (ПРН 13). Здатність формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі, профілактики заразних і незаразних хвороб та лікування тварин, виробничих і технологічних процесах, запроваджених у підприємствах (ПРН 14).</p>	<p>ЗК 2, ЗК 6, ФК 4, ФК7, ФК 11, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 14</p>
<p>Підсумковий контроль. Інтегрований модуль Узагальнений тестовий зміст навчальної дисципліни, який об'єднує всі вищенаведені змістові модулі.</p>	

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАНЯТТЯ (ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС)

№ п/п	Тема та план лекції	Кількість годин	Рекомендована література
Академічний модуль I Хвороби молодняку			
1	Класифікація хвороб молодняку. Антенатальна гіпотрофія та гостра гіпоксія, гемолітична хвороба новонароджених. Імунодефіцитний стан молодняку	2	2 [313....333]
2	Неонатальні хвороби молодняку (омфаліт, сепсис, анемія, ШКЗ із симптомами діареї(казеїно-безоарна хвороба, молозивний токсикоз, аліментарна та аутоімунна диспепсія)	2	2[337....373]
3	Метаболічні хвороби молодняку: гіпоглікемія поросят, гіпопластична анемія, рахіт, білом'язова хвороба. Ензоотична атаксія ягнят (гіпокупроз), гіпокобальтоз ягнят, періодична тимпанія телят.	2	2[373....393]
Академічний модуль II Хвороби птиці			
4	Класифікація хвороб птиці. Хвороби органів дихання та травлення с/г птиці.	2	2[424....436]
5	Метаболічні хвороби птиці: гіповітамінози А, D, Є, канібалізм, сечокислий діатез	2	2[399....424]
6	Хвороби органів яйцеутворення та ембріонів: жовточний перитоніт, оваріт, клоацит, ембріональна та подагрична дистрофія ембріонів, гіпертермія ембріонів	2	2[436....439], 2[393....399]
7	Основні незаразні хвороби декоративних птахів. (порушення линьки, аптеріоз, перманентна линька, французька линька, самовискубування попугаїв; запалення копчикової (гузкової) задози, утруднена яйцекладка).	2	3 [1032...1090], 4, 10, 11
Академічний модуль II Хвороби хутрових звірів			
8	Біологічні особливості хутрових звірів. Хвороби органів дихання (риніт,	2	2[442....458],

	катаральна бронхопневмонія),. Хвороби органів травлення (гостре розширення шлунка, гастроентерит, інвагінація кишечника, гепатодистрофія).		
9	Хвороби сечовидільної та нервової системи у хутрових звірів. Хвороби системи крові.	2	2[462...471]
10	Хвороби, спричинені порушенням обміну речовин (Гіповітамінози, мікро- та макроелементози. Лактаційне виснаження самок, січення та випадіння волосся).	2	2[471...480]

ЛАБОРАТОРНО-ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

№ з/п	Тема	Перелік завдань лабораторних робіт для виконання студентами	Кіл-ть годин	Метод. і техніч. забезпечення
6 курс				
I модуль				
Хвороби молодняку (18 год)				
1	Хвороби молодняку	Відпрацювання клінічних та лабораторних методів діагностики при респіраторних захворюваннях.	2	Набори діагностичних іструментів (фонендоскоп, термометр, перкусійний молоточок і плесиметр). Пристосування для фіксації, тварин.
2	Хвороби молодняку	Відпрацювання клінічних та лабораторних методів діагностики при шлунково-кишкових захворюваннях.	2	Набори діагностичних іструментів (фонендоскоп, термометр, перкусійний молоточок і плесиметр). Модельні тварини
3	Хвороби молодняку	Відпрацювання клінічних та лабораторних методів діагностики при метаболічних захворюваннях молодняку (гіповітамінози).	2	Набори діагностичних іструментів Модельні тварини.Лабораторний посуд, обладнання і реактиви, проби крові, сечі, довідковий матеріал.
4	Хвороби молодняку	Відпрацювання клінічних та лабораторних методів діагностики при метаболічних захворюваннях молодняку (патології мінерального обміну)	2	Набори діагностичних іструментів Модельні тварини.Лабораторний посуд, обладнання і реактиви, проби крові, сечі, довідковий матеріал
5	Хвороби молодняку	Лікувальні заходи. Техніка введення лікарських препаратів при шлунково-кишкових, респіраторних, метаболічних	2	Набори діагностичних іструментів Модельні тварини.

		захворюваннях молодняку.		
6	Хвороби молодняку	Рішення тестових завдань	2	Тестові завдання
7	Хвороби молодняку	Відпрацювання діагностичних та лікувальних заходів при захворюваннях молодняку в умовах тваринницьких ферм. Призначення курацій.	2	Набори діагностичних інструментів. Лікарські засоби, тварини
8	Хвороби молодняку	Рішення виробничих ситуацій	2	Ситуаційні завдання
9	Модуль I Хвороби молодняку	Вирішення тестових завдань	2	Тестові завдання
II модуль Хвороби птиці (16год)				
10	Хвороби птиці	Відпрацювання клінічних та лабораторних методів діагностики при хворобах органів дихальної та травної систем.	2	Набори діагностичних інструментів Лабораторний посуд, обладнання і реактиви, проби крові, довідковий матеріал. Учбовий відеофільм
11	Хвороби птиці	Відпрацювання клінічних та лабораторних методів діагностики при метаболічних захворюваннях (патології мінерального обміну)	2	Набори діагностичних інструментів Лабораторний посуд, обладнання і реактиви, проби крові, довідковий матеріал. Учбовий відеофільм
12	Хвороби птиці	Відпрацювання клінічних та лабораторних методів діагностики при метаболічних захворюваннях (патології мінерального обміну)	2	Набори діагностичних інструментів Лабораторний посуд, обладнання і реактиви, проби крові, довідковий матеріал.

13	Хвороби птиці	Відпрацювання діагностичних та лікувальних заходів при захворюваннях с/г птиці в умовах птахоферми.	2	Набори діагностичних інструментів.
14	Хвороби птиці	Рішення виробничих ситуацій	2	Ситуаційні завдання
15	Хвороби птиці	Відпрацювання діагностичних та лікувальних заходів при захворюваннях декоративної птиці в умовах «Екопарку» м. Харків	2	Набори діагностичних інструментів
16	Хвороби птиці	Рішення тестових завдань	2	Тестові завдання
17	Модуль II Хвороби птиці	Вирішення тестових завдань	2	Тестові завдання
III модуль Хвороби хутрових звірів (20 год)				
18	Хвороби хутрових звірів	Особливості клінічних досліджень та надання лікувальної допомоги хутровим звірам за хвороб органів респіраторної системи.	2	Набори діагностичних інструментів , лікарські речовини
19	Хвороби хутрових звірів	Особливості клінічних досліджень та надання лікувальної допомоги хутровим звірам за хвороб травної системи	2	Набори діагностичних інструментів , лікарські речовини
20	Хвороби хутрових звірів	Особливості клінічних досліджень та надання лікувальної допомоги хутровим звірам за метаболічних розладів (гіповітамінози).	2	Набори діагностичних інструментів , лікарські речовини

21	Хвороби хутрових звірів	Особливості клінічних досліджень та надання лікувальної допомоги хутровим звірам за метаболічних розладів (патології мінерального обміну)	2	Набори діагностичних іструментів , лікарські речовини
22	Хвороби хутрових звірів	Відпрацювання методів діагностики та лікування окремих видів кормових отруєнь.	2	Набори діагностичних іструментів , лікарські речовини
23	Хвороби хутрових звірів	Лабораторні методи діагностики кормових отруєнь	2	Лабораторний посуд, обладнання і реактиви, проби крові, довідковий матеріал.
24	Хвороби хутрових звірів	Рішення виробничих ситуацій	2	Ситуаційні завдання
25	Хвороби хутрових звірів	Відпрацювання діагностичних та лікувальних заходів при захворюваннях хутрових звірів в умовах тваринницьких ферм.	2	Набори діагностичних іструментів
26	Модуль III Хвороби хутрових звірів	Вирішення тестових завдань	2	Тестові завдання
27	Підсумкове заняття	Вирішення тестових та ситуаційних завдань	2	Тестові та ситуаційні завдання

Самостійна робота

Розділ дисципліни	Контрольні питання та завдання для самостійного вивчення	год	Форма звітності та контролю Дата
I модуль Хвороби молодняку	Аntenатальна гіпотрофія.. Безоарна хвороба. Особливості вікової фізіології молодняка.	21	Письмовий звіт
II. модуль Хвороби пtiці	Принципи профілактики захворювань: діагностика і контроль. Отруєння пtiці, токсини.Порушення, пов'язані з ростом пtiці.	17	Письмовий звіт
III модуль Хвороби хутрових звірів	Особливості росту і розвитку хутрових звірів. Особливості травлення хутрових звірів. Сезонні зміни обміну речовин у хутрових звірів.	8	Письмовий звіт

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Біохімічні дослідження в діагностиці внутрішніх хвороб тварин: Навчальний посібник для с.г.вузів / Павлов М. Є, Яковлева О. Г., Митрофанов О. В., Могильовський В. М. – Харків, 2005
2. Внутрішні хвороби тварин / В.І. Левченко, І.П. Кондрахін, В.В. Влізло та ін.; За ред. В.І. Левченка. - Біла Церква, 2001. - Ч. 2. - 544 с.

Додаткова:

3. Болезни домашних и сельскохозяйственных птиц (Под ред. Кэлнека и др.)/ Пер. с англ – М.: «Аквариум Бук», 2003.- 1232 с.+32 с вкл. Ил.
4. Болезни птиц. Цветной атлас./ Денев И. - Сева Санте Анималь, 2010. - 202с.
5. Ветеринарна клінічна біохімія / В.І. Левченко, В.В. Влізло, І.П. Кондрахін та ін.; За ред. В.І. Левченка і В.Л. Галяса. - Біла Церква, 2002. - 400
6. Ветеринарна клінічна біохімія: навчальний посібник / М.І. Карташов, О.П. Тимошенко, Д.В. Кібкало та ін.; За ред. М.І. Карташова та О.П. Тимошенко. - Харків: Еспада, 2010. - 400 с.
7. Ветеринарна клінічна гематологія: навчальний посібник / О.І. Сукманський, С.І. Улизько; За ред. О.І. Сукманського. - Одеса: ВМВ, 2009. -168 с.
8. Внутрішні хвороби тварин: Практикум / М.І. Цвіліховський, В.І. Береза, В.С. Січкара та ін. - К.: Арістей, 2004. - 140 с.
9. Годівля сільськогосподарських тварин: підручник / І.І. Ібатуллін, Д.О. Мельничук, Г.О. Богданов та ін.; За ред. І.І. Ібатулліна. - Вінниця, Нова книга, 2007.-616 с.
10. Иммунология птиц. Пол ред. Фрэда Девинсона, Бернда Касперса и Карел

- А. Шат.- М.: «Аквариум Бук», 2010.- 584 с
11. Иллюстрированный атлас болезней птиц. Б. Ф. Бессарабов, Н. К Сушкова, С. Ю. Садчиков. М., 2015.-164 с.
  12. Загальна терапія і профілактика внутрішніх хвороб тварин: Практикум / В.І. Левченко, І.П. Кондрахін, Л.М. Богатко та ін.; За ред. В.І. Левченка. - Біла Церква, 2000. - 224 с.
  13. Клінічна діагностика внутрішніх хвороб тварин / В.І. Левченко, В.В. Влізло, І.П. Кондрахін та ін.; За ред. В.І. Левченка. - Біла Церква, 2004. - 608 с.
  14. Клінічна ветеринарна фармакологія / О.І. Канюка, В.Р. Файтельберг-Бланк, Ю.П. Лизогуб та ін.; За ред. О.І. Канюки. - Одеса: Астропринт, 2006. -291 с.
  15. Кондрахин И.П. Диагностика и терапия внутренних болезней животных. - М.: Аквариум-Принт, 2005. - 830 с.
  16. Локес П.І. Лікарські рослини: підручник / П.І. Локес, І.Г. Панасенко. - Полтава: Довкілля. - К., 2010. - 264 с.
  17. Методи лабораторної клінічної діагностики хвороб тварин: навч. посібник / В.І. Левченко, В.І. Головаха, І.П. Кондрахін та ін.; За ред. В.І. Левченка. - Київ: Аграрна освіта, 2010. - 437 с.
  18. Найбільш поширені внутрішні хвороби тварин: Навчальний посібник/ М. Є. Павлов, О. В. Митрофанов, В. А. Пасічник та ін.; За ред. М. Є. Павлова.- Харків, 2015.- 208 с.
  19. Хвороби свиней: навч. посібник/В.І.Левченко, В.П.Заярнюк, І.В. Панченко та ін; За ред. В.І. Левченка і І.В.Папченка - Біла Церква, 2005 - 168

**ПЕРЕЛІК МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ
ЛАБОРАТОРНИХ (ПРАКТИЧНИХ, СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ (М)**

Шифр	Назва методичної розробки
М-1-3	Біохімічні дослідження в діагностиці внутрішніх хвороб тварин: Навчальний посібник для студентів с.-г. вузів / Павлов М.Є., Митрофанов О.В., Могильовський В.М. - Харків, 2006. - 246 с.
М-1-3	Методичні рекомендації до лабораторних занять студентів 4 курсів з внутрішніх хвороб тварин / Павлов М.Є., Пасічник В.А., Митрофанов О.В., Могильовський В.М.- Харків, РВВ ХДЗВА, 2014 - 224 с.
М-1-3	Внутрішні хвороби тварин: Методичні рекомендації до лабораторних занять /М.Є.Павлов, В.А.Пасічник, О.В.Митрофанов, В.М.Могильовський.– Харків, 2010 - 9 с.
М-1-3	Хвороби серцево -судинної системи. Методичні рекомендації Студентам ФВМ. Митрофанов О.В. Маценко О.В., Білецька Т.В. , Васильєва Л.І. -2014-10 с
М-1-3	Тестові завдання для студентів 4-5 курсів /Павлов М.Є., Могильовський В.М., Митрофанов О.В., Пасічник В.А.- Харків, РВВ ХДЗВА, 2004.- 48с.
М-1-3	Ситуаційні задачі з внутрішніх хвороб тварин /Павлов М.Є., Митрофанов О.В. ,Могильовський В.М., Пасічник В.А.- Харків, РВВ ХДЗВА, 2018.- 53 с.
М-1-3	Рубіжний контроль знань студентів з внутрішніх хвороб тварин /Павлов М.Є., Могильовський В.М., Пасічник В.А., Митрофанов О.В.- Харків, РВВ ХДЗВА, 2004.- 21 с.
М – 1-3	Поточний контроль знань студентів з внутрішніх хвороб тварин: Методичні рекомендації /Павлов М.Є., Могильовський В.М., Пасічник В.А., Митрофанов О.В.- Харків, РВВ ХДЗВА, 2014.- 21 с
М -1-3	Самостійна робота студентів з внутрішніх хвороб тварин: Методичні вказівки /Павлов М.Є., Пасічник В.А., Митрофанов

	О.В.- Харків, РВВ ХДЗВА, 2004.- 17 с.
М-2	Хвороби сільськогосподарської птиці. О.В. Митрофанов, Л.І. Васильєва, Т.В. Білецька, О.В. Маценко. – Харків: РВВ ХДЗВА, 2008. – 23с.
М-1	Діагностика та лікування хвороб молодняку тварин. (Методичні рекомендації)/ Павлов М.Є., Митрофанов О.В., Могільовський В.М, Щепетільников Ю.О, 2006-32 с.
М-1	Методичні рекомендації з профілактики шлунко-кишкових хвороб у телят і поросят з використанням комплексу аскорбінатів кроелементів і пробіотики Павлов М. Є., Маслій М. Л, 2007.-45 с.
М-1-3	Внутрішні хвороби тварин: Клініко-лабораторна діагностика гіповітамінозів у тварин. (Методичні рекомендації до лабораторних занять) / О. В. Маценко, О. В. Митрофанов, В. А. Пасічник, В. М.– Харків, 2019 – 23 с.
М-1-3	Внутрішні хвороби тварин: Хвороби спричинені порушенням обміну мікроелементів (Методичні рекомендації до лабораторних занять) / О. В. Маценко, О. В. Митрофанов, В. А. Пасічник, В. М.– Харків, 2019 – 23 с.
М-1-3	Внутрішні хвороби тварин: Хвороби спричинені порушенням обміну мікроелементів (Методичні рекомендації до лабораторних занять) / О. В. Маценко, О. В. Митрофанов, В. А. Пасічник, В. М.– Харків, 2019 – 57 с.
М-3	Кормові отруєння (Методичні рекомендації до лабораторних занять)/ Митрофанов О. В., Білецька Т.В, Маценко О.В., Могільовський В. М, Васильєва Л.І.- Харків, 2013-32 с.

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Система діагностики якості навчання

Контроль знань і умінь студентів з дисципліни здійснюють згідно положень кредитно-модульної системи організації навчального процесу, прийнятої в академії

Основні положення:

Загальна кількість модульних контрольних заходів, що мусить скласти студент з окремої навчальної дисциплін, визначається з урахуванням залікових модулів з цієї дисципліни і рекомендовано дорівнює двом академічним модулям за семестр.

За результатами модульного контрольного заходу рівень засвоєння студентом навчального матеріалу має бути оцінений за національною шкалою та шкалою ECTS.

Тижні для проведення модульного контролю (модульні тижні) рекомендуються графіком навчального процесу.

Кількість балів, отримана студентом при оцінювання модулю та підсумковий бал поточної успішності з дисципліни, співвідноситься з оцінками за національною шкалою та шкалою **ECTS** відповідно до таблиці 1.

1.Шкала оцінювання

<i>100-бальна шкала</i>	Оцінка за національною шкалою	Визначення	Оцінка за шкалою ECTS
<i>90 – 100</i>	відмінно	Відмінно – відмінна відповідь, виконання роботи лише з незначною кількістю помилок	A
<i>82 – 89</i>	добре	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	B
<i>74 – 81</i>		Добре – в загальному правильна відповідь, робота з певною кількістю грубих помилок	C
<i>64 – 73</i>	задовільно	Задовільно – непогано, але зі великою кількістю недоліків	D
<i>60 – 63</i>		Достатньо – відповідь, робота задовольняє мінімальні критерії	E
<i>35– 59</i>	незадовільно	Незадовільно з можливістю повторного складання	FX
<i>0-34</i>		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

Регламентується наступний комплект балів для отримання оцінки за модуль: результат поточного контролю (усереднено за оцінюванням завдань, проектів, тренінгів, відповідей) – максимум 20 балів (табл. 3), результат модульного тестового контролю – максимум 50 балів (роз'яснення в табл. 5), та результат засвоєння блоку самостійної роботи – максимум 30 балів (табл. 3,4,5).

Складання модулів обов'язкове. Студент не допускається до тестування з модуля без відпрацювання пропущених занять. Модуль вважається зарахованим, якщо студент набрав мінімально необхідну кількість балів та більше.

Результати рейтингу з модулю доводяться до відома студентів не пізніше третього робочого дня після проведення контрольного заходу і, у разі відсутності претензій з боку студентів, вважаються остаточними.

Якщо студент не погоджується з рішенням про присвоєння йому балів рейтингу за модуль, то він повинен відразу після їх оголошення звернутися з письмовою апеляцією до завідувача кафедри та у визначений термін скласти усну атестацію з модуля перед комісією. Склад апеляційної комісії у кожному конкретному випадку визначається завідувачем кафедри. Рішення комісії є остаточним. Студент не може повторно скласти зараховані модулі.

Студент, який не з'явився на модульний контроль або не отримав мінімальної кількості балів на модульному тижні, має право скласти пропущений модуль під час залікового тижня.

Підсумковий рейтинг поточної успішності з дисципліни вираховується усередненням рейтингів з усіх модулів. Семестрова оцінка виставляється студенту з врахуванням результатів підсумкового тестування та поточного контролів (усереднені бали за модулі). Максимальна кількість балів, що студент може отримати при вивченні дисципліни, дорівнює 100 (див. табл. 1).

Засоби діагностики успішності навчання використовують для підсумкової експертизи знань і базуються на технології стандартизованого тестового контролю.

2. Схема нарахування балів з модулів навчальної дисципліни

Показчик	Нарахування балів
Всього з модулю	від 60* до 100
В тому числі: відповіді на тестові питання	від 30 до 50
усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях	до 20
результат засвоєння блоку самостійної роботи	до 30

*- менша кількість отриманих балів недостатня для зарахування модулю, необхідна перездача.

Усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях оцінюються за шкалою від 12 до 20 балів відповідно до наступної регламентації (табл. 3)

3. Шкала оцінювання усної відповіді

20-бальна шкала	Інтуїтивний аналог оцінювання	Оцінка за національною шкалою - Визначення	Оцінка за шкалою ECTS
20	5+	Відмінно – відмінна відповідь, виконання роботи без помилок чи зауважень, прояв креативного мислення.	A
19	5	Відмінно – відмінна відповідь, виконання роботи з однією непринциповою помилкою	A
18	5 -	Відмінно – відмінна відповідь, виконання роботи з незначною кількістю помилок	A
17	4+	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками при розумінні суті питання	B
16	4	Добре – в загальному правильна відповідь, робота з кількома помилками	C
15	4 -	Добре – в загальному правильна відповідь, робота з певною кількістю грубих помилок	C
14	3+	Задовільно – непогано, але зі великою кількістю недоліків	D
13	3	Достатньо – непогано, але наявна велика кількість суттєвих недоліків	D
12	3 -	Достатньо – відповідь, робота задовольняє лише найменші критерії	E

Самостійна робота оцінюється як сума балів за відповідність і обсяг наданого матеріалу (табл. 4) та балів за захист цього матеріалу (табл. 3).

4. Шкала оцінювання відповідності змісту матеріалу самостійної роботи

<i>Шкала, бали</i>	Визначення
10	Повна відповідність змісту і достатній обсяг
8	Достатня відповідність змісту і достатній обсяг
6	Мінімально задовільна відповідність змісту і обсягу

5. Накопичення балів за модуль складанням (максимум 100 балів)

Поточне оцінювання	Оцінювання тестів	Оцінювання самостійної роботи	
визначається викладачем	чітко регламентується	визначається викладачем	
до 20 балів	до 50 балів	до 30 балів	
		до 10 балів	до 20 балів
Шкала оцінювання відповіді	50 тестів: 1 прав. відповідь – 1 бал 25 тестів: 1 прав. відпов. – 2 бали	Відповідність матеріалу (див. табл. 4)	Захист - шкала оцінювання усної відповіді
<i>ПРИКЛАД</i>			
12	44	8	14

Приклад»: $12+44+8+14=78$ балів. Добре «С».

Студенти, які набрали протягом семестру менше встановленого необхідного мінімуму балів рейтингу, зобов'язані до початку сесії покращити свій показник, інакше вони не допускаються до підсумкового контролю з дисципліни і мають академічну заборгованість

